

Utfordringer, prioriteringer og satsninger i kommunen

Kommunedirektør, *Øyvind Langfjell*

Kriser skapes ikke av situasjonen nå, de skapes av forestillingen om at vi ikke kan gjøre ting annerledes i fremtiden.

- Kåre Hagen, innovasjon i omsorg

Kommunens sko

Kommunelovens formålsparagraf (§ 1)

*”**Legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale og fylkeskommunale fellesinteresser innenfor rammen av det nasjonale fellesskap og med sikte på en bærekraftig utvikling.***

*Loven skal også legge til rette for en **tillitskapende forvaltning** som bygger på en **høy etisk standard.***

Helsefelleskap

Fra avtalen mellom KS og HOD:
«skape mer sammenhengende og bærekraftig helse- og omsorgstjenester til pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten»

Rammene

- **Kommuner**
  - Har mange og sammensatte myndighets- og arbeidsområder
- **Styringen av primærkommunene**
  - Kommunene er selvstendige rettssubjekter som ikke er underlagt staten
  - Kan ikke instrueres, men styres gjennom lovgivning, budsjettpolitikken mv
  - Politisk styringssystem
    - Formannskapsmodellen
    - Parlamentarisk styringsmodell
  - Administrativt styringssystem
    - Stor grad av frihet mht hvorledes organiseringen skal være
- **Kommunestruktur /robusthet /bærekraft særlig relevant for kapasitet til å yte tjenester**

Forskjeller i landet

- Det er fortsatt store forskjeller i kommunene mhp
  - Kompetanse
  - Ressurser (kompetanse, økonomi, geografi)
  - Endringsvilje og evne
- I Vestfold er det Norges beste muligheter fordi det er få kommuner i et sykehusområde

Kommune 1.0

Formynderkommunen

Kommunen bestemmer
«ovenfra og ned»

Kommune 2.0

Servicekommunen

Brukeren bestiller
«Kommunen bærer deg
gjennom livet»

Kommune 3.0

Samskapingskommunen

Vi lager løsninger
sammen
«Hva kan vi få til i
felleskap»

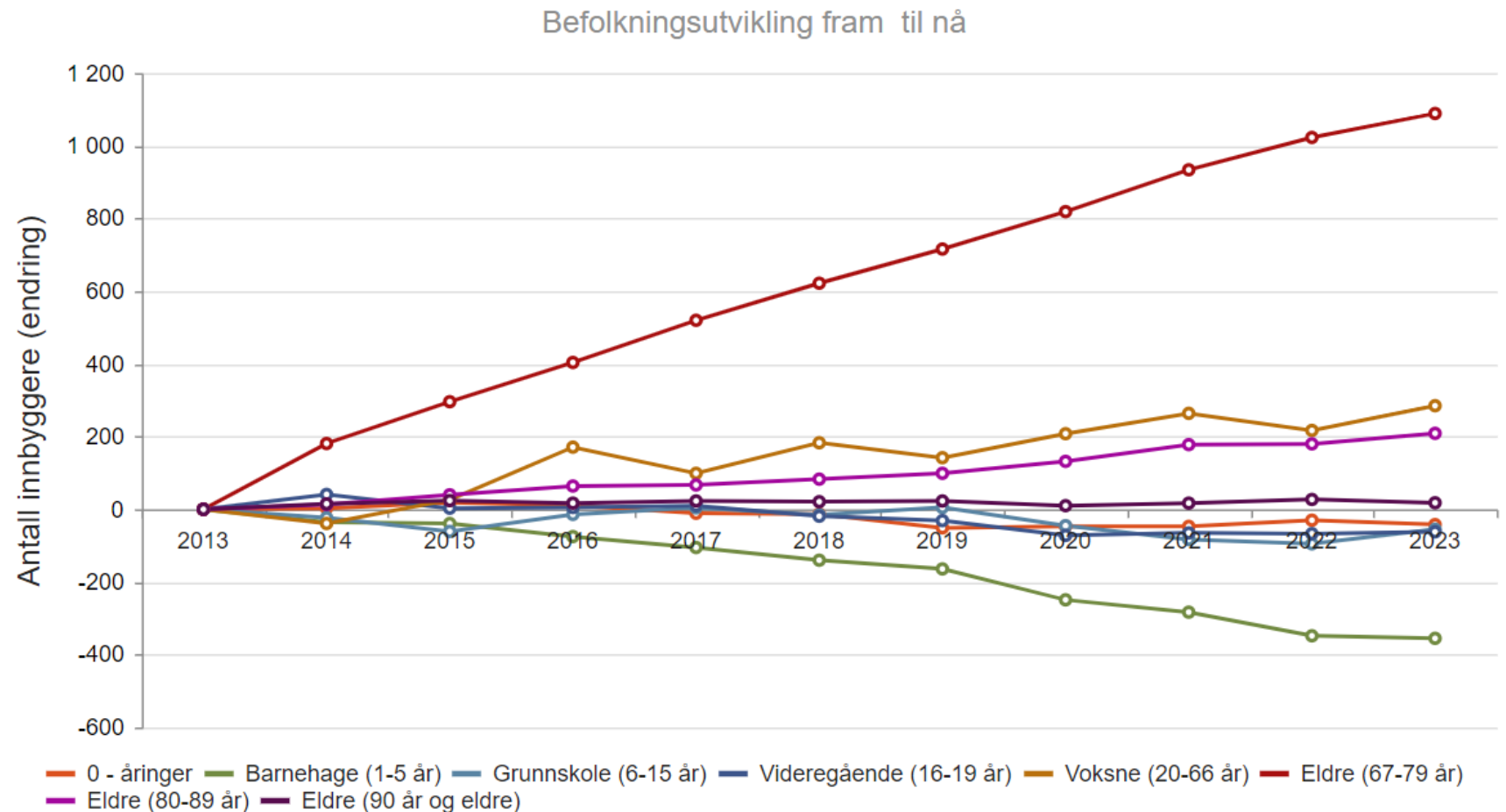

Horten i dag

- Økning i antall eldre
- Nedgang i barnehagebarn

Befolkningsutvikling fram til nå

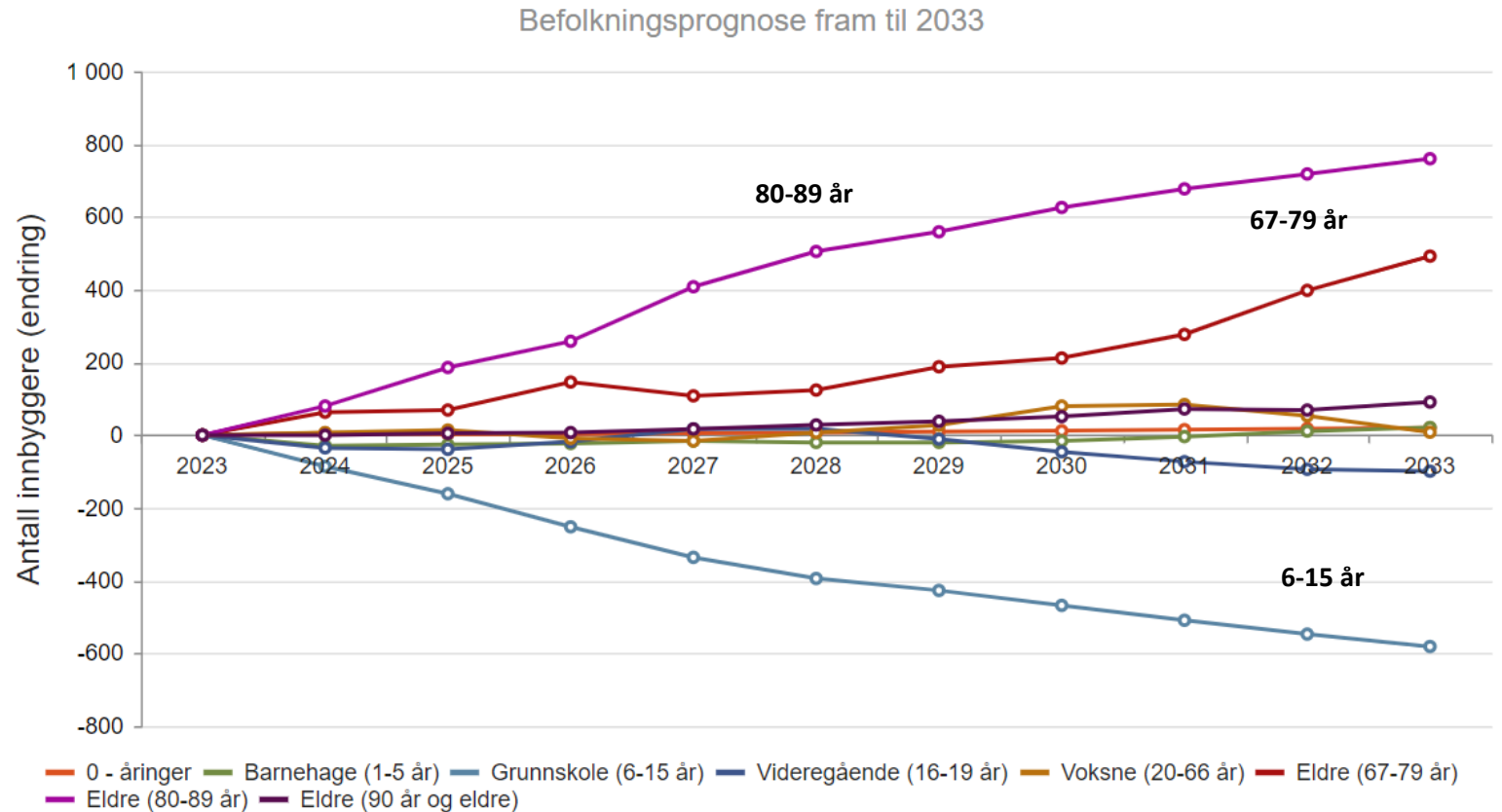

Horten i fremtiden

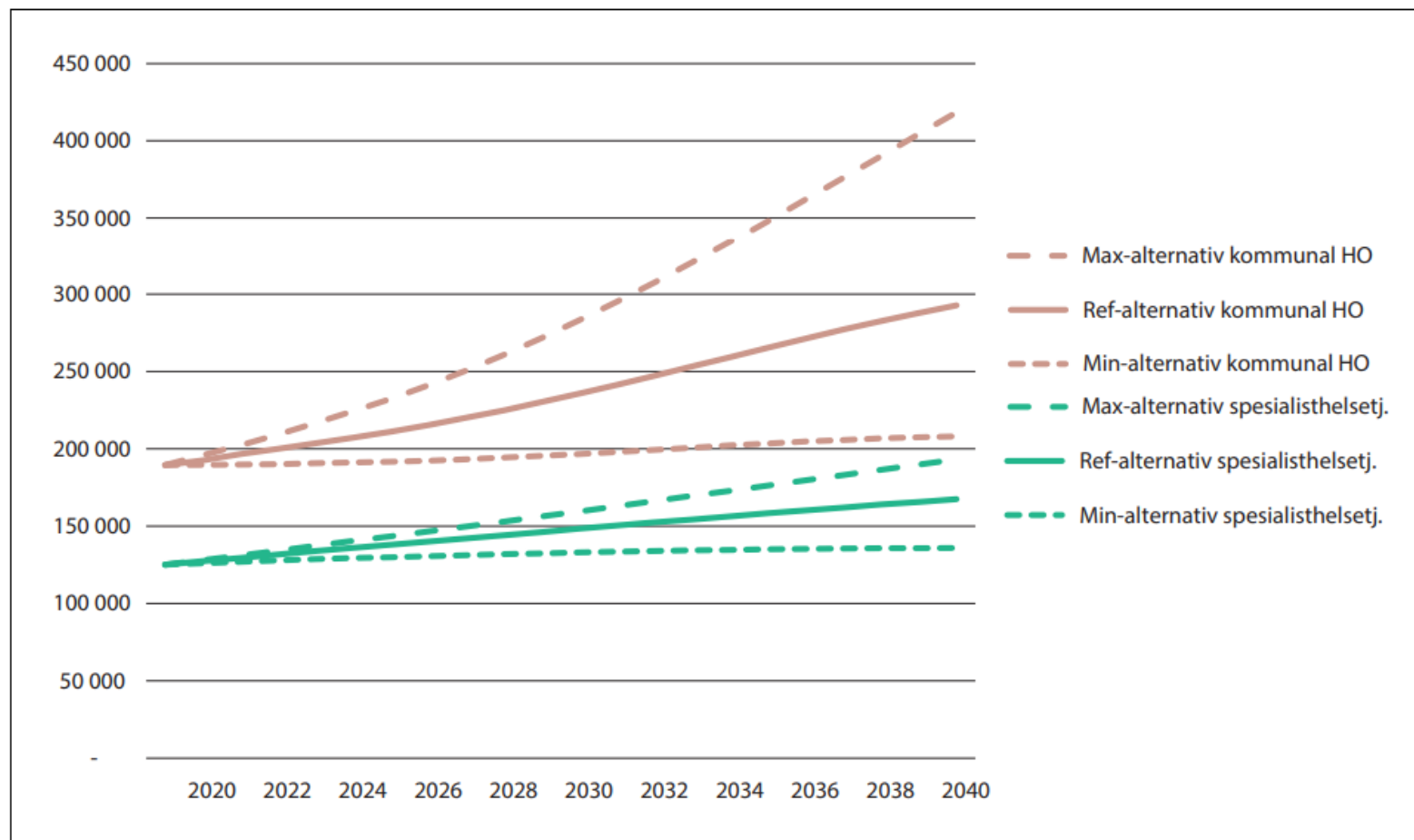

- Befolkningsprognose (MMM) alternativet til SSB
- Samme tendens i høy- og lavvekstalternativet
- Økningen av eldre fortsetter
- Antall barnehagebarn er stabilt
- Reduksjon i grunnskole
- 0-vekst i voksne
- Høyvekstalternativet viser en vekst i aldergruppen 20-65 år

Befolkningsprognose fram til 2033

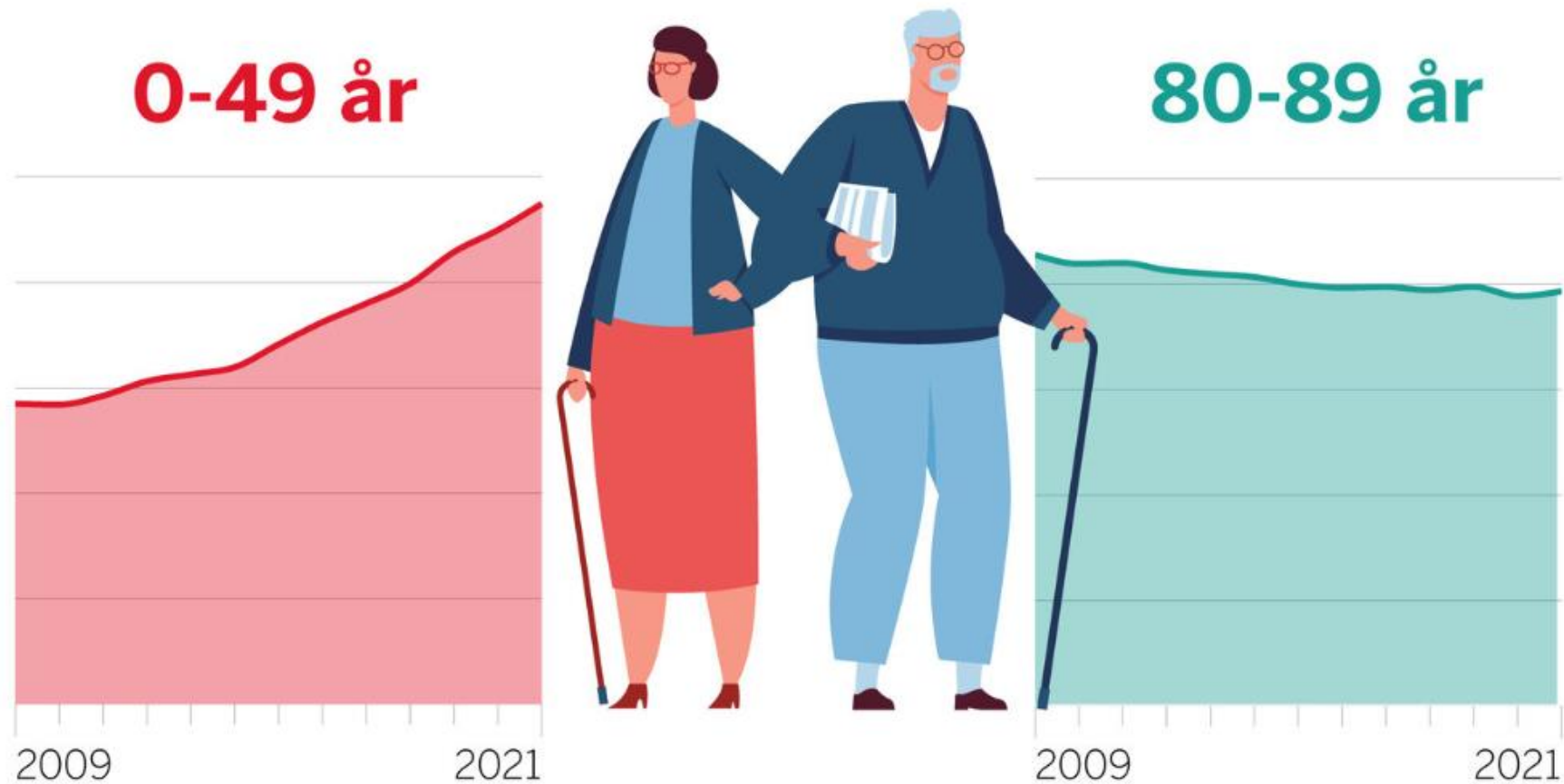
Vekst i årsverk i både kommune og spesial- tjeneste

Figur 1.3 Fremskrivninger av etterspurte årsverk i helse- og omsorgstjenester etter tjenesteområde, tre vekstscenarier. 2018–2040

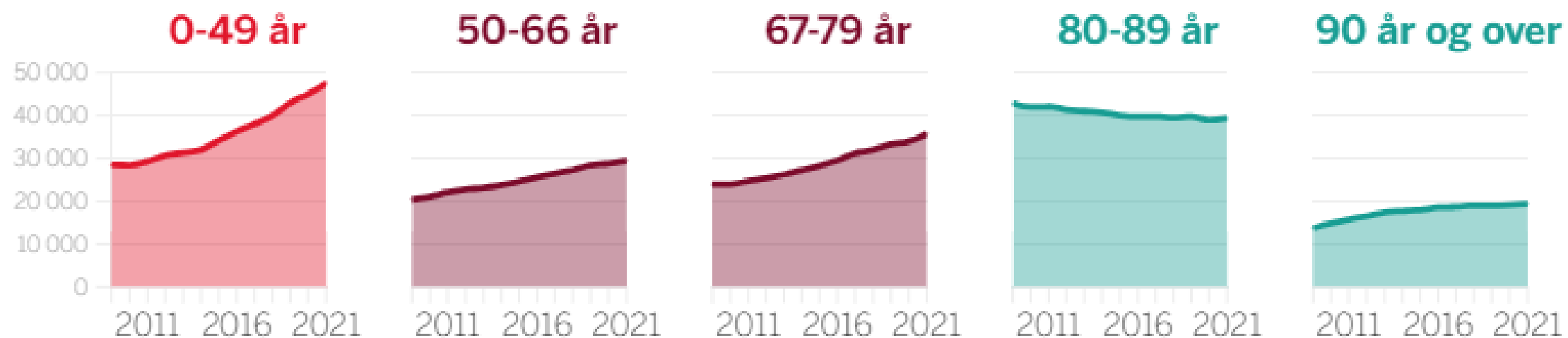
Kilde: Figur fra datagrunnlaget brukt i Holmøy mfl. (2023).

Kraftig økning av pasienter under 50 år

MIDDELALDERBØLGEN: Tall fra Statistisk sentralbyrå viser en kraftig økning i antallet under 50 år som behøver hjemmetjenester.
Illustrasjon: Mostphotothos/Nils Kr. Reppen

Utviklingen i brukere av helsetjenester i hjemmet

Kilde: [SSB](#)

Sykepleien

De nasjonale føringer og satsinger (helse og velferd)

NOU Norges offentlige utredninger 2016: 17

På lik linje

Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming

Samhandlingsreformen -
Lovpålagte samarbeidsavtaler mellom kommuner og regionale helseforetak/helseforetak

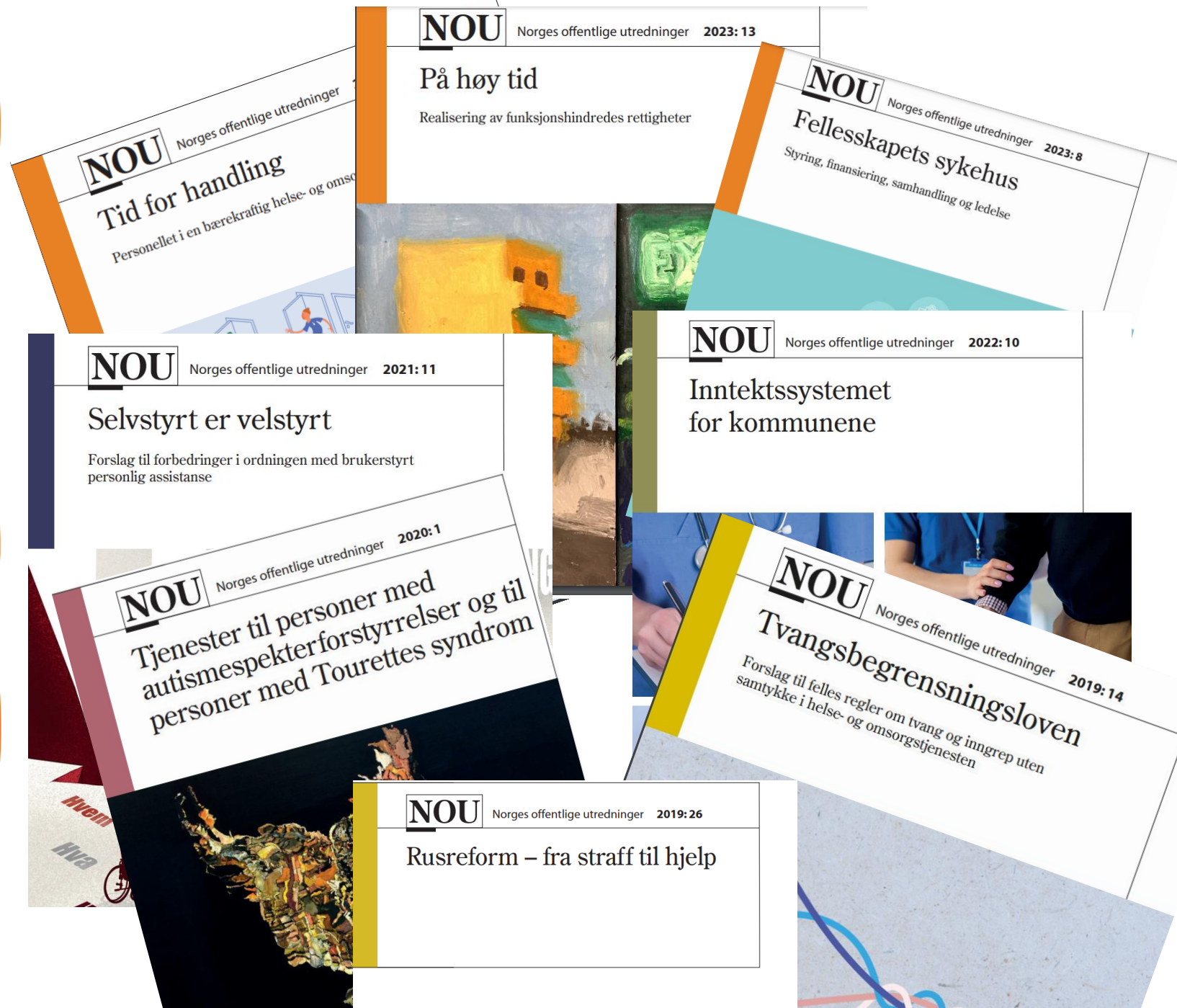
Nasjonal veileder

Leve hele livet
- en kvalitetsreform for eldre

2019- 2023:
mange
utredninger

Prioriteringer

I prioriteringen mellom pasienter med rett til nødvendig helsehjelp skal det legges vekt på

hvilken nytte pasienten forventes å ha av helsehjelpen,

hvor alvorlig pasientens tilstand er, og

hvor mye ressurser helsehjelpen vil legge beslag på.

Vi må
jobbe på
nye måter

Inntektssystemet for kommunene

Fellesskapets sykehus

Styring, finansiering, samhandling og ledelse

Samarbeid på helse- og velferdsfeltet

- Kommunene i Vestfold har nettverk på helse og velferdsområdet.
- Det er sektorvise nettverk underlagt denne strukturen:
  - Rus og psykisk helse
  - Institusjonstjenester
  - Hjemmetjenester
  - Rehabilitering
  - Forvaltningsenheter

Hva kjennetegner samordnede tjenester?

Fra
individets
perspektiv

Faste kontakter og kontinuitet
Trygghet
Ser hele meg
Får hjelp til neste steg- hvis trenger

Fra
organisasjonens
perspektiv

Helhetsansvar
Informasjon følger pasienten
Velfungerende overganger
Felles bilde av pasientens samlede behov
Synliggjør neste steg i helsehjelpen

Felles forbedringsområder

- Finne felles styringsdata → felles målbilde om mulig
- Teknologi (felles)
- Bedre kompetanse i begge system om hverandres forvaltning
- Samhandlingen bør operasjonaliseres i avtalene (med mindre det kommer endringer i rammeverk)
- Satsing på brukerinvolvering på system- og individnivå
- Mestring, helsekompetanse, helhet, sam*., folkehelse, koordinering

Takk for oppmerksomh

